

SŁUŻBA
WIĘZIENNA

ARESZT ŚLEDZCY WE WROCŁAWIU

ul. Świebodzka 1, 50-046 Wrocław
tel. (071) 327-24-00, fax. (071) 343-66-10
e-mail: as_wroclaw@sw.gov.pl

RPO-602551/08

DOP- 0912/1/10/16504

Wrocław, dnia 13.07.2010.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2010-07-15 P.W.
ZAL. 1/3	NR 1327899

Pan
dr Maciej Lis
PEŁNOMOCNIK TERENOWY
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
50 - 056 WROCŁAW
ul. Wierzbowa 5

W odpowiedzi na pismo RPO-602551-VII-706/08/KM/KMP z dnia 29.06.2010r. w załączeniu przesyłam odpowiedź w sprawie realizacji wniosków sformułowanych w Informacji o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Areszcie Śledczym we Wrocławiu w dniach 25-27 maja 2010 r.

DYREKTOR
Aresztu Śledczego we Wrocławiu
[Signature]
ppłk mgr Krzysztof Kucharski

wyk. w 2 egz. TG/TG

1 egz. – adresat

2 egz. – a/a

PAN
dr Maciej Lis
PEŁNOMOCNIK TERENOWY
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
50 - 056 WROCLAW
ul. Wierzbowa 5

Kierownictwo aresztu szczegółowo zapoznało się z Informacją o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Areszcie Śledczym we Wrocławiu w dniach 25 – 27 maja 2010 r. /sygn. pisma RPO-602551-VII-706/08/KM/KMP/. Informacja zawiera wiele uwag i spostrzeżeń oraz ocen dotyczących stanu technicznego jednostki, panującej w jednostce atmosfery, prowadzonych przez kadre penitencjarną działań mających na celu realizację celów wykonywania kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania.

Ustalenia pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich potwierdziły fakt, że w Areszcie Śledczym we Wrocławiu przestrzegane są prawa osób pozbawionych wolności, a osadzeni są traktowani z poszanowaniem godności ludzkiej oraz że nie dochodzi do tortur lub innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania.

Z treścią Informacji o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Areszcie Śledczym we Wrocławiu zostali zapoznani wszyscy kierownicy działów służb i podlegli im funkcjonariusze. Zwrócono szczególną uwagę na ujęte w Informacji opinie osadzonych oraz spostrzeżenia pracowników Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczące warunków socjalno-bytowych i traktowania osób pozbawionych wolności przez funkcjonariuszy i pracowników aresztu.

Odnośnie uwag dotyczących warunków socjalno-bytowych większość z nich ma charakter obiektywny, aczkolwiek nie zawiniony przez administrację aresztu. Kierownictwo aresztu nie kwestionuje stwierdzeń przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich, którzy podczas wizytacji cel mieszkalnych stwierdzili nie najlepszy stan techniczny cel mieszkalnych, w których przebywają osadzeni.

Stan taki wynika nie z braku troski kierownictwa aresztu o warunki socjalno-bytowe osób pozbawionych wolności, lecz z braku dostatecznych środków finansowych na utrzymanie, odtworzenie i poprawę infrastruktury technicznej jednostki. Warto wspomnieć, że w 2009 roku więziennictwu drastycznie zmniejszono środki finansowe w ramach realizacji programu oszczędnościowego wydatków budżetu państwa, co znalazło również swój wyraz w zmniejszeniu środków finansowych na

funkcjonowanie Aresztu Śledczego we Wrocławiu.

Odnosząc się bezpośrednio do Wniosków i zaleceń sformułowanych w Informacji o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Areszcie Śledczym we Wrocławiu wyjaśniam, że możliwość ich realizacji jest określona przez dwa podstawowe czynniki, liczbę osób przebywających w areszcie i wysokość środków finansowych, którymi administracja aresztu dysponuje na utrzymanie jednostki penitencjarnej, na remonty i poprawę warunków bytowych osób pozbawionych wolności.

Zgodnie z Informacją o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Areszcie Śledczym we Wrocławiu wizytujący jednostkę penitencjarną zalecają „odnowienie większości cel mieszkalnych poprzez zabudowę kąpoków sanitarnych, odmalowanie ścian i wymianę podłóg”.

Areszt śledczy dysponuje ogółem 289 celami mieszkalnymi /łącznie z celami w szpitalu psychiatrycznym/. Od 2006 r. do 2009 r. wyremontowano łącznie 177 cel mieszkalnych. W roku 2009 ze względu na niedobór środków finansowych remonty cel były wykonywane wyłącznie z powodu awarii sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej. Jednostka dysponuje w większości małymi celami mieszkalnymi /dwuosobowymi/, w których wydzielenie kąpoka sanitarnego poprzez jego zabudowę, bez gruntownej przebudowy cel /wykucia wraz montażem podciągów, modernizacji instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej/ nie jest możliwe bez znacznego zmniejszenia powierzchni mieszkalnej, zmniejszenia szerokości wejścia do cel, a tym samym zmniejszenia ewidencyjnej pojemności jednostki. Koszty takiej modernizacji – jak to wyliczono podczas kontroli przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli, która miała miejsce w 2009 r.- wyniosą ponad 4 miliony złotych. Pragnę podkreślić, że w celach, w których wydzielenie kąpoka sanitarnego nie wpływa na zmniejszenie jej pojemności, podczas prowadzonych prac remontowych są zabudowywane kąpoki sanitarne /murowany kąpok wraz z przesuwanymi drzwiami/ w miarę posiadanych środków finansowych.

Zgodnie z zaleceniem administracja aresztu dokona modernizacji pomieszczenia łaźni dla pacjentów szpitala psychiatrycznego w taki sposób, aby wydzielić w tym pomieszczeniu miejsce przeznaczone na przebieralnię.

Odnosząc się do zalecenia przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącego zintensyfikowania działalności kulturalno-oświatowej w jednostce, a w szczególności przywrócenia świetlicom ich właściwego przeznaczenia wyjaśniam, że takie działania są już realizowane. Skargi osadzonych, które zostały złożone przedstawicielom RPO, a dotyczące braku możliwości korzystania ze świetlic i odbywających się w nich wcześniej zajęć kulturalno-oświatowych są w pełni zrozumiałe. Wyłączenie świetlic i zasiedlenie świetlic osobami pozbawionymi wolności zostało podyktowane koniecznością zapewnienia osadzonym ustawowej normy powierzchni mieszkalnej 3 metrów kwadratowych zgodnie z nowelizacją art. 110 Ustawy z dnia 9 października 2009 r. Kodeks karny wykonawczy w sytuacji

przeludnienia aresztu powyżej ewidencyjnej pojemności jednostki. Kierownictwo jednostki podejmie również działania mające na celu zakupienie gier planszowych na potrzeby osadzonych.

Odnosząc się do zalecenia przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącego zapewnienia „tymczasowo aresztowanym możliwości kontaktu telefonicznego z obrońcą, stosownie do postanowień art. 215 § 1 Kkw” wyjaśniam, że takiego zalecenia administracja aresztu nie może wykonać, bowiem wskazany przepis dotyczy prawa osoby tymczasowo aresztowanej do porozumiewania się z obrońcą lub pełnomocnikiem będącym adwokatem albo radcą prawnym podczas nieobecności innych osób oraz korespondencyjnie. Natomiast art. 217c Kkw wprost stwierdza, że tymczasowo aresztowany nie może korzystać z aparatu telefonicznego oraz innych środków łączności przewodowej i bezprzewodowej.

Odnosząc się do zalecenia przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącego usunięcia z zasobów bibliotecznych egzemplarzy uchylonych aktów prawnych wyjaśniam, że w 2009 r. w wyniku inwentaryzacji księgozbioru kierownictwo aresztu podjęło decyzję o przeprowadzeniu selekcji książek zgromadzonych w tutejszej bibliotece, która ma na celu wycofanie ze zbiorów książek zniszczonych, przestarzałych /w tym uchylonych aktów prawnych/ lub z innych powodów nieprzydatnych w bibliotece. Ze względu na wielkość zbiorów zgromadzonych w bibliotece /17 tysięcy woluminów/ oraz obsadę etatową biblioteki /jeden funkcjonariusz/ trudno w tej chwili określić termin zakończenia selekcji książek.

Pragnę zapewnić, że kierownictwo aresztu podejmie działania w celu realizacji zaleceń przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich, a wszystkie uwagi zawarte w Informacji i te, które zostały przekazane bezpośrednio w czasie wizytacji, zostaną uwzględnione przy planowaniu dalszych działań administracji aresztu i wykorzystane w szkoleniu funkcjonariuszy i pracowników.

Z poważaniem

DYREKTOR
Aresztu Śledczego we Wrocławiu
Kucharski
ppłk mgr Krzysztof Kucharski

SŁUŻBA
WIĘZIENNA

OKRĘGOWY INSPEKTORAT
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ

ul. Kleczkowska 35
50 – 211 Wrocław 36

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2010 -07- 26 P.W.
NR 1330/185	
RPO - 602551/108	

Wrocław, 2010.07.20.

OI/OP – 0912/10/3104

Pan dr Maciej Lis
Pelnomocnik Terenowy
Biuro Rzecznika
Praw Obywatelskich
ul. Wierzbowa 5
50 – 056 Wrocław

Z dużą uwagą zapoznałam się z treścią Informacji o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Areszcie Śledczym we Wrocławiu, zawartą w piśmie z dnia 27.06.2010r., RPO – 602551-VII-706/08/KM/KMP. Wynika z niej, iż w AŚ we Wrocławiu przestrzegane są prawa osób pozbawionych wolności, w tym prawo do humanitarnego traktowania i poszanowania godności ludzkiej. Dobrze ocenione zostały warunki bytowe oraz relacje między osadzonymi a funkcjonariuszami. Wnioski zawarte w powyższym dokumencie zostały wykonane, bądź są w trakcie realizacji, o czym świadczy informacja Dyrektora Aresztu Śledczego we Wrocławiu zawarta w piśmie z dnia 13.07.2010r.

Stan techniczny wielu cel mieszkalnych w Areszcie Śledczym we Wrocławiu jest niezadowolający. Malowania wymagają przede wszystkim ściany i sufity, koniecznością staje się naprawa podłóg oraz jest potrzeba zabudowania kąpek sanitarnych. W trakcie ubiegłorocznych kontroli w AŚ we Wrocławiu (kompleksowej w dniach 1-4.06.2009 r. oraz sprawdzającej w dniu 01.12.2009 r.) powyższe kwestie były omawiane z kierownictwem jednostki. Według udzielonych wyjaśnień remonty cel były ujęte w harmonogramie robót, ale ze względu na niewystarczające środki finansowe zostały przeniesione na następny rok. Z treści Informacji wynika, że jednostka sukcesywnie odnawia pomieszczenia cel mieszkalnych, niemniej proces ten jest „niezwykle powolny”.

Zasygnalizowane przez przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich pojedyncze uchybienia dotyczące obecności insektów, bądź brudnych kocy, czy niedostatecznego

oświetlenia miały charakter incydentalny i związane były z bieżącymi sprawami osadzonych.

Stwierdzone przez osadzonych uwagi w zakresie wyżywienia dotyczyły monotonii jadłospisu i zbyt rozcieńczonych zup. Były to bardziej uwagi o charakterze subiektywnym, uzależnionym od indywidualnych preferencji osadzonych, niż stanu faktycznego. Nie potwierdziła tego przeprowadzona kontrola kompleksowa w 2009 r., która wykazała między innymi, że urozmaicenie dań i produktów żywnościowych wchodzących w skład poszczególnych posiłków norm i diet jest poprawne. Również pisemne skargi osadzonych kierowane do OISW we Wrocławiu były sporadyczne i bezzasadne (w pierwszym półroczu 2010 r. skarga na wyżywienie nie wystąpiła).

Reasumując, podejmowane działania przez kierownictwo aresztu w celu poprawy warunków bytowych osadzonych w świetle ogólnej trudnej sytuacji finansowej są niewystarczające. W przypadku wystąpienia możliwości zwiększenia nakładów finansowych zalecenia przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich będą mogły zostać zrealizowane w całości.

W Areszcie Śledczym we Wrocławiu większość świetlic została zamieniona na cele mieszkalne. Taka sytuacja została wymuszona przez panujące w jednostce do niedawna przeludnienie i konieczność respektowania art. 110 § 2 do 2i kk. Kierownictwo jednostki zdaje sobie sprawę z dolegliwości dla osadzonych, które wynikają z braku możliwości realizowania znaczącej części zajęć kulturalno – oświatowych. Niezwłocznie po zmianie niekorzystnej sytuacji zaludnieniowej, świetlicom zostanie przywrócona jej właściwa funkcja. Obecnie zaludnienie Aresztu Śledczego we Wrocławiu wynosi nieznacznie poniżej 100%. Należy podkreślić, że statystyczny brak przeludnienia nie jest tożsamy z rzeczywistym, faktycznym niewystępowaniem tego zjawiska w jednostce. Konieczność respektowania przepisów dotyczących rozmieszczania w celach, w szczególności zawartych w art. 99 § 1 i 2 kkw, art. 108 kkw, art. 212 kkw, § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1996 r. (wraz z późniejszymi zmianami) w sprawie określenia zasad dopuszczalności używania wyrobów tytoniowych w obiektach zamkniętych podległych Ministrowi Sprawiedliwości, § 11 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno – porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności powodują, że wykorzystanie wszystkich miejsc w jednostce przeważnie nie jest możliwe, co skutkuje wydawaniem

przez dyrektora jednostki decyzji zgodnie z art. 110 §2b kkw pomimo, że zaludnienie w jednostce jest niższe niż 100%.

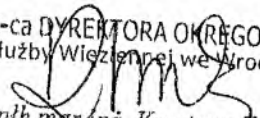
Kierownictwo jednostki niezwłocznie podejmie działania dotyczące zakupu gier planszowych dla osadzonych.

Prowadzone są systematyczne prace mające na celu wycofanie z księgozbioru biblioteki pozycji nieaktualnych i zniszczonych. Należy stwierdzić, że ze względu na trudności etatowe jednostki, co również zostało dostrzeżone przez osoby wizytujące areszt, oraz bogaty księgozbiór liczący ponad 17 tysięcy woluminów, prace te przebiegają dość wolno.

Niemniej jednak administracja AŚ we Wrocławiu, przy udziale tut. Inspektoratu, dołoży wszelkich starań mających na celu wyeliminowanie w przyszłości stwierdzonych uchybień.

Wyk. w 3 egz.

- ↓ adresat
2. Dyr. AŚ Wrocław
3. aa.

Z-ca DYREKTORA OKRĘGOWEGO
Służby Więziennej we Wrocławiu

ppłk mgr inż. Krystyna Łuwata